

U n g v á r i Tamás: Amikor Thurzó elvtárs, ~~akkor~~ kifogásolja a drámában azt, hogy az öngyilkosság felmenti Kopjásst, akkor igazan van, de erről nem Móricz tehet, hanem a drámai változat. Móricznál szenzációsan jön ki a polgármesternek az a mondanivalója, hogy ha ez holnap bejön, akkor más ember lesz. Ezt mondja a polgármester az öngyilkosságról szóló nyul farknyi jelenetben. Ugyanez a drámában elmosódik. Megvan az, hogy küldjenek orvost, meg kell menteni, de ami itt a regényben megvan, a drámában nem jön ki. Az öngyilkosságot véleményem szerint meg kell tartani, mert ez nem azt mutatja, hogy Kopjáss leszámol a magabúneivel, hanem azt, hogy Kopjáss nem volt elég erős, hogy keresztülvigye a maga konzorcium-tervét, nem volt már bátorsága ahhoz, hogy az utolsó pillanatban megfogódkodjék ebben a mentőkötélben, tehát még arra is gyáva, hogy nagy panamista legyen. Ezt mondja a befejezés és ezt nekünk meg kell tartani, mert ezzel még sokkal nagyobbat ütünk ezen a Kopjásson, mint ahogy eddig ütöttünk. Tehát itt a drámai változatban azt kellene csinálni, hogy nagy izgalmat vált ki az urak közt ez a terv és az, hogy nélküle nem lehet megcsinálni, s most milyen bolondos ötlet, meglátta magát. Véleményem szerint ezt ki kell domborítani, vagy az öngyilkosság után kell valamilyen változatban hozni a polgármester szavait, azokat a szavait, hogy ha bejött volna, akkor

19

nilyen ember lett volna Kopjáss, vagy pedig azokat a szavait kibővíteni, amivel Móricz sokat jelez, hogy meg kell menteni ezt a szegény ~~műrt~~ embert. Így gondolom én az öngyilkosság kérdését.

A másik dolog, amivel szeretnék foglalkozni egészen röviden, az Pártos elvtársnak az a megfigyelése, úgy hiszem, hogy helyes megfigyelése, amikor arról beszél, hogy a harmadik felvonásban nagyon is központ Magdalénának és Kopjássnak mulatozása. Ugy hiszem, igaza van Pártos elvtársnak, hogy ez a mulatozás Kopjáss számára, a mi drámai hősünk szempontjából lényegileg semmi más, mint egy nagy tárgyalás. Kopjáss azért vár és azért ül ott, hogy a polgármesterrel beszéljen. Természetesen a vágyai húzzák Magdalénához, de ott is üzleti kapcsolat van, hogy most már megmondom, hogy megveszem a házat, ~~Szent~~ Szentkálnayval megbeszéli, hogy nem kell ~~mink~~ mindent elveszíteni, csak a felét kell elveszíteni a vagyonnak. Kopjáss szempontjából ez üzleti tárgyalás. Ha nagyon a felvonás központjába tolódik Magdaléna mulatozása Kopjással, akkor ez elől veszi el a levegőt, a teret.

H o r v a i István : Bent sincs a regényben?

U n g v á r i Tamás: Mulatozásként nincs benne, persze az estély benne van.